

Drage kolegice, dragi kolegi.

Čeprav smo založba psiholoških merskih pripomočkov, vsake toliko časa razvijamo teste tudi za druge naročnike. Tako smo npr. leta 1996 za Ministrstvo za obrambo razvili Testno baterijo za triažni psihološki pregled nabornikov in leta 2011 za Ministrstvo RS za šolstvo in šport merske pripomočke s področja govora in branja. Letos smo končali še en tak projekt, ki nas je zaposloval dve leti. Za Zavod RS za zaposlovanje smo za odrasle

priredili znano Multifaktorsko baterijo testov (MFBT-OD). Pri projektu je sodelovalo več kot 3000 udeležencev testiranja, starih od 15 do 60 let, okrog 100 psihologov-testatorjev in organizatorjev testiranja; pa seveda veliko ekspertov z različnih področij. Delo na tem projektu je morda nekoliko upočasnilo druge izdaje, a ne toliko, da vam ne bi že v teh novičkah napovedali treh novih.

Zaključek projekta MFBT-OD bi radi proslavili, zato **vse**, ki **na kakršen koli način sodelujete** s Centrom za psihodiagnostična sredstva (ali ste sodelovali, ne samo pri MFBT-OD) **prisrčno vabimo na piknik ob Ljubljani, ki bo v soboto, 20. septembra 2014**. Začnemo ob **13.00** uri s kosilom, nadaljujemo s športnimi igrami, kanuji, učenjem SUP-anja. V vsakem vremenu bo! Čas bo za pogovore s kolegi, malico, pijačo, strokovne in drugačne debate, ...

Dušica in Marjetka

**VSI, VABLJENI NA PIKNIK – 20. 9. 2014 ob 13.00 uri – Kajak kanu klub Ljubljana, Livada 31.
SPOROČITE NAM VAŠ PRIHOD. PRINESITE DOBRO VOLJO. VESELIMO SE SREČANJA Z VAMI.**

NOVI IZIDI

LESTVICA AGRESIVNOSTI in LESTVICA ANKSIOZNOSTI za učence in dijake, sta delo slovenske psihologinje, dr. Ane Kozina. Lestvici sta pripravljene za učence od 4. razreda osnovne šole do 4. letnika srednje šole. Lestvica agresivnosti nam dá t. i. **splošno agresivnost**, ki jo sestavljajo **telesna, besedna, notranja** agresivnost in agresivnost do **avtoritete**. Z lestvico anksioznosti pa dobimo vpogled v **splošno anksioznost** otroka in mladostnika, ter njene komponente: **čustva, odločanje in skrbi**. Priročnika so pregledali strokovnjakinja za metodologijo dr. Anja Podlesek in psihologa iz Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Ljubljana, Nada Hribar in Peter Janjušević.

Lestvici je avtorica pripravila za univ. dipl. psihologe po predbolonjskem štiriletnem programu in magistre psihologije. Obe sta kratka presejalna samoocenjevalna pripomočka, ki ju je Komisija za psihodiagnostična sredstva pri Društvu psihologov Slovenije uvrstila v kategorijo A.

PREDSTAVITEV LESTVIC bo v petek, 26. septembra ob 12. uri. Pripravljamo tudi ENODNEVNO USPOSABLJANJE ZA UPORABO LESTVIC, ki bo 5. novembra popoldan.

BATERIJA ZA OCENO OTROKOVEGA GIBANJA, druga izdaja –

ABC gibanja-2 je druga posodobljena izdaja, avtorjev S. E. Henderson, D. A. Sugdena in A. Barnett. Pri pripravi prve verzije smo sodelovali z zdravniki z Inštituta za rehabilitacijo, tokrat pa so nam pomagali razvojni psihologinji, dr. Blanka Colnerič (tudi specialna pedagoginja) in dr. Tina Kavčič, specialna pedagoginja Jerneja Terčon z Zdravstvenega doma Ljubljana, dr. Janez Jerman in dr. Tjaša Filipčič s Pedagoške fakultete v Ljubljani. ABC gibanja-2 je v svetu eden najbolj poznanih in uporabljenih testov za merjenje gibalnih težav otrok. Baterijo sestavlja standardiziran test in vprašalnik. **Test** ima po 8 nalog s treh področij (spretnost rok, ciljanje in lovljenje, statično in dinamično ravnotežje) za tri, nekoliko razširjene starostne skupine (3–6, 7–10 in 11–16 let).

Vprašalnik je v drugi izdaji skrajšan in prilagojen spremembam testa, izpolnjujejo pa ga učitelji, vzgojitelji, starši, skrbniki – vsi tisti, ki otroka dobro poznajo. Baterija je pripravljena za strokovnjake v šolstvu in zdravstvu: specialne pedagogice, psihologe, športne pedagogice, delovne terapevte, fizioterapevte, pediatre. Druga izdaja slovenske priredbe ima tokrat tudi slovenske norme. Poglavje o obravnavah iz prve izdaje je sedaj razširjeno v samostojen priročnik z naslovom **Obravnava otrok z gibalnimi težavami v njihovem naravnem okolju**. Avtorja Sugden in Henderson natančno, konkretno in z veliko primeri predstavita, kako lahko otrokom z gibalnimi težavami pomagamo pridobiti zadostno raven gibalne kompetentnosti za vsakodnevne zahteve, s katerimi se soočajo, ter prispevati k njihovem samozaupanju in zadovoljstvu. Model obravnave, vreden posnemanja tudi na drugih področjih otrok s posebnimi potrebami.

IZID načrtujemo do konca leta 2014. SPREJEMAMO PREDNAROČILA.

SPOROČITE nam tudi, če bi se udeležili USPOSABLJANJA, ki ga načrtujemo za leto 2015.

NOVA SPLETNA STRAN in TESTrešuj

V oktobru bomo prešli na novo spletno stran in prenovljeno spletno aplikacijo za izpolnjevanje in vrednotenje testov. Poleg vprašalnikov Iskanje poklicne poti in BFQ, bodo sedaj na voljo še EPQ-R, PIE in VUN, v kratkem pa tudi PAI.

PRIPRAVLJAMO

VPRAŠALNIKA O MOTNJAH HRANJENJA

Vprašalnik o motnjah hranjenja EDI-3 je prenovljena izdaja že več kot 20 let uporabljanega samoocenjevalnega vprašalnika psiholoških potez, ki so se pri posameznikih z motnjami hranjenja pokazale kot klinično pomembne. Dobljeni rezultati so uporabni pri konceptualizaciji primerov in načrtovanju zdravljenja pri posameznikih z motnjo hranjenja ali rizičnih osebah. Pomagajo tudi pri prepoznavanju pomembnih podskupin pacientov in evalvaciji izidov zdravljenja.

EDI-3 je v prvi vrsti namenjen starejšim mladostnikom (starim 13 let ali več) in odraslim, vendar pa se uporablja tudi pri mlajših mladostnikih (starih med 11 in 12 let). Sestavlja ga 91 postavk, ki tvorijo 12 primarnih lestvic: **tri lestvice so specifične za področje motenj hranjenja, devet pa je splošnih psiholoških lestvic, ki imajo velik pomen za motnje hranjenja, vendar zanje niso specifične.** Dobimo **šest sestavljenih rezultatov: Tveganje za motnje hranjenja** je specifičen za motnje hranjenja, ostalih pet pa je splošnih integrativnih psiholoških konstruktov, tj. **Občutki neuspešnosti, Težave v medosebnih odnosih, Čustvene težave, Pretirani nadzor, Splošna neprilagojenost.**

Presejalni vprašalnik EDI-3 RF

Predvsem je najširše koristen **EDI-3 RF – kratek samoocenjevalni vprašalnik, s katerim ocenjujemo tveganje za motnje hranjenja.** Sistematično zberemo informacije s treh področij: **(1) telesna teža, (2) obremenjenost s hujšanjem in (3) vedenjski simptomi, ki odražajo motnjo hranjenja.** Vprašalnik je lahko v pomoč pri odločanju, ali naj posameznika napotimo k usposobljenemu strokovnjaku, ki bo podal formalno oceno motnje hranjenja.

OSEBNOSTNI VPRAŠALNIK ZA POKLICNO RABO (BIP)

Kakšne cilje si oseba postavlja glede lastne učinkovitosti? Kako hitro sprejete odločitve pretvori v dejavnost? Koliko ji pomeni harmonično socialno okolje? Koliko je prepričana vase? ...

To je nekaj vprašanj, na katera si lahko odgovorimo z Osebnostnim vprašalnikom za poklicno rabo – BIP. Nekaj zanimivosti bomo napisali še v časopisu Testinfo, medtem ko pripravljamo priročnik in ostalo gradivo. Izid predvidevamo konec tega leta.

VPRAŠALNIK ZA OCENO OSEBNOSTI ZA MLADOSTNIKE (PAI-A) – izračunane imamo že slovenske norme, prav tako podatke za skupino mladostnikov s težavami in zdaj urejamo priročnik. Kot veste, je PAI-A različica znanega kliničnega vprašalnika za mladostnike. Vprašalnik sestavlja 11 kliničnih lestvic (telesne pritožbe, anksioznost, motnje, povezane z anksioznostjo, depresivnost, manija, paranoidnost, shizofrenija, »borderline« poteze, antisocialne poteze, težave z alkoholom in drogami), 3 lestvice obravnave (agresivnost, samomorilne misli, stres) ter 4 lestvice veljavnosti (nedoslednost pri odgovorih, redkost odgovorov, negativen in pozitiven vtis).

14. in 15. NOVEMBRA ORGANIZIRAMO USPOSABLJANJE ZA PAI ZA ODRASLE!

V pripravi imamo še pripomočke za posodobljeno obliko Freiburškega osebnostnega vprašalnik (FPI-R), Vprašalnika o integriteti (VI) in Lestvic za merjenje stresa (EAE).

NOVI PROJEKTI – kot vedno, vabljeni k sodelovanju.

Dobili smo dovoljenje za priredbo in izdajo BENDER-GESTALT II – namenjena je psihologom v zdravstvu in šolstvu, psihologom, ki delajo z otroci, mladostniki ali odraslimi, saj pokriva starostno obdobje od 4 do 85+ let. Meri vizualno-motorično integracijo ter nudi koristne podatke pri identifikaciji nekaterih učnih težav.

Dogovarjamo se za priredbo ABAS-II – Sistem ocenjevanja prilagoditvenega vedenja (ang. *Adaptive Behavior Assessment System*), avtorjev P. Harrison in T. Oaklanda.

ABAS-II se uporablja za oceno spoznavnih in razvojnih težav, meri prilagoditveno vedenje od rojstva do 89 leta starosti. Lestvice ABAS-II merijo vsakodnevne veščine, kaj nekdo dela ali lahko naredi samostojno. Še posebno jih strokovnjaki uporabljajo pri posameznikih s pervazivnimi razvojnimi motnjami (npr. avtizmom), z intelektualnimi ali nevropsihološkimi težavami, demenco, učnimi težavami, biološkimi dejavniki tveganja ali pri zaznavno in telesno oviranih.

ABAS-II sestavljajo različni vprašalniki, prilagojeni starosti ocenjevane osebe in ocenjevalcu (ta je lahko starš, učitelj, vzgojitelj, svetovalac ali kdor koli, ki dobro pozna njegove oz. njene vsakodnevne dejavnosti). Tako imamo npr. obliko za starše in vzgojitelje za otroke, stare od 0 do 5 let; pa obliko za učitelje, ki ocenjujejo otroke, stare od 5 do 21 let ali obliko za odrasle (16-89 let), ki jo lahko izpolnijo tudi sami. Vsebinsko pokriva ABAS-II tri glavne sklope: pojmovni, socialni in praktični; znotraj njih pa 10 področji veščin (npr. komunikacija, prosti čas, zdravje in varnost).

K sodelovanju smo vas že povabili pri priredbi tretje verzije **Bayleyevih lestvic (BSID-III) in SNAP 3**. Najlepša hvala vsem, ki ste se oglasili! Ko prejmemo pogodbi, se vam spet oglasimo.

Z **WAIS-IV** počasi napredujemo pri zbiranju podatkov za manj dosegljive skupine udeležencev.

NAPOVEDUJEMO PREDSTAVITEV:

26. SEPTEMBER 2014 ob 12.00, bo avtorica dr. ANA KOZINA predstavila LESTVICO ANKSIOZNOSTI ZA UČENCE IN DIJAKE (AN-UD) in LESTVICO AGRESIVNOSTI ZA UČENCE IN DIJAKE (AG-UD). Vabljeni.

Če bi želeli dobiti uradno vabilo, nam sporočite. Udeležba je brezplačna.

NAPOVEDUJEMO USPOSABLJANJA in SUPERVIZIJO:

SEPTEMBER 2014

Pravljični test (FTT) – ponovno nas bo obiskala avtorica **Carina Coulacoglou**. Tokrat bo vodila dvodnevno **brezplačno** usposabljanje za vse, ki jih zanima spoznavanje osebnosti in obrambnih mehanizmov otrok, starih od 6 do 12 let, preko njenega projekcijskega testa. Usposabljanje v angleškem jeziku bo **29. in 30. septembra 2014 v Ljubljani**. Vabila s podrobnostmi bomo poslali vsem, ki seanimate.

NOVEMBER 2014

Lestvici agresivnosti in anksioznosti za učence in dijake (AG-UD in AN-UD) – avtorica Ana Kozina in recenzent enega izmed priročnikov, kolega Peter Janjušević, bosta predstavila uporabo lestvic in se na seminarju v sredo, **5. novembra 2014 popoldan** posvetila predvsem agresivnosti v šolah.

Za vodenje usposabljanja za uporabo kliničnega **Vprašalnika za oceno osebnosti (PAI)** smo povabili doc. dr. Slavko Galič, vodjo enote na oddelku za psihiatrijo in klinično psihologijo Bolnice v Požegi na Hrvaškem, ki je sodelovala pri hrvaški priredbi PAI in uspešno vodi usposabljanje na Hrvaškem. Usposabljanje bo **14. in 15. novembra 2014**. Ker je PAI kategorije C, je to obvezno za vse uporabnike. Vabljeni! Vsem, ki PAI že imate ali ste nam sporočili, da bi želeli priti na usposabljanje, bomo poslali vabila s podrobnostmi.

26. novembra 2014 bo potekala delavnica **Pisanje psiholoških mnenj in etični standardi** pod vodstvom Dušice Boben. Namenjena je vsem, ki imate vprašanja, povezana s spoštovanjem (in kršenjem) strokovnih in etičnih prvin pisnega ter ustnega poročanja psiholoških podatkov. Izmenjali bomo prakso in pregledali strokovne ter zakonske zahteve.

NOVEMBER – DECEMBER 2014

Dvodnevno usposabljanje za **WISC-III^{SI}** bo potekalo dve **soboti, 29.11. in 6.12. 2014**. Prvi dan je namenjen podrobni seznanitvi s testom in Kaufmanovo analizo rezultatov. Drugi dan bodo kolegi iz prakse predstavili profile otrok in uporabnost WISC-III^{SI} pri otrocih z govorno-jezikovnimi motnjami, nadarjenih učencih, otrocih s specifičnimi učnimi težavami in v klinični praksi z nevropsihološko interpretacijo.

JUNIJ 2015

WECHSLERJEVA LESTVICA INTELIGENTNOSTI ZA PREDŠOLSKE OTROKE (WPPSI-III^{SI}) – **dvodnevno usposabljanje 10. in 11. junija 2015**. Ponovno ga bo vodila odlična dr. Eva Tideman z Univerze Lund na Švedskem, ki je sodelovala pri švedski priredbi in ima bogate tudi praktične izkušnje kot klinična psihologinja in nevropsihologinja. Z nami bo ostala še **12. 6. 2015**, ko bo priložnost za **supervizijo**.